

# **Arbetsförmedlingens bidrag till att utveckla det brottsförebyggande arbetet**

Återrapport enligt regeringsuppdrag

Arbetsförmedlingen  
Huvudförfattare: Åsa Olsson  
Datum: 2025-08-29  
Diarienummer: Af-2024/0121 3674

## Innehåll

|                                                                                         |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Sammanfattning .....</b>                                                             | <b>6</b>  |
| <b>1 Inledning .....</b>                                                                | <b>8</b>  |
| 1.1 Uppdraget .....                                                                     | 8         |
| 1.2 Arbetsförmedlingens brottsförebyggande arbete .....                                 | 9         |
| 1.3 Definition .....                                                                    | 10        |
| 1.4 Brottstyper .....                                                                   | 10        |
| 1.5 Arbetsförmedlingens kontrollobjekt.....                                             | 11        |
| <b>2 Pågående brottsförebyggande åtgärder .....</b>                                     | <b>11</b> |
| 2.1 Påverkar och driver förändringar i lagstiftning .....                               | 11        |
| 2.1.1 Kontrollbesök hos arbetsgivare.....                                               | 11        |
| 2.2 Genomför kompetenshöjande insatser.....                                             | 12        |
| 2.2.1 Felaktiga utbetalningar, kriminell ekonomi och företag som<br>brottsverktyg ..... | 12        |
| 2.2.2 Otillåten påverkan.....                                                           | 13        |
| 2.2.3 Cybersäkerhet .....                                                               | 13        |
| 2.2.4 Arbetsrätt och misskötsamhet .....                                                | 13        |
| 2.3 Genomför kontroller av arbetsgivare, leverantörer och arbetssökande .....           | 13        |
| 2.3.1 Kontroller inför beslutsperiod/avtalsperiod.....                                  | 14        |
| 2.3.2 Kontroller under pågående beslutsperiod/avtalsperiod.....                         | 15        |
| 2.4 Utvecklar och implementerar systemstöd .....                                        | 17        |
| 2.4.1 Stärka myndighetens tekniska förmågor .....                                       | 17        |
| 2.4.2 Tekniskt skydd för dataintrång.....                                               | 17        |
| 2.5 Samverkar med andra organisationer .....                                            | 17        |
| 2.6 Utvecklar arbetssätt och rutiner .....                                              | 18        |
| 2.6.1 Samordning av underrättelser vid misstanke om felaktig<br>utbetalning.....        | 18        |
| 2.6.2 Tips från allmänhet och organisationer .....                                      | 19        |
| 2.6.3 Upptäcka våld i nära relationer.....                                              | 19        |
| 2.6.4 Förhindra dataintrång .....                                                       | 19        |
| 2.6.1 Ny sektion för personsäkerhet och internutredning.....                            | 19        |
| 2.6.2 Kontroller vid rekrytering .....                                                  | 20        |
| <b>3 Planerade brottsförebyggande åtgärder .....</b>                                    | <b>20</b> |
| 3.1 Nytt verksamhetsområde.....                                                         | 20        |
| 3.2 Utvecklingsarbete personal/anställda .....                                          | 20        |
| 3.3 Utveckling kontroller av arbetsgivare, leverantörer och arbetssökande ....          | 21        |
| 3.4 Utveckling av metoder och arbetssätt för granskning .....                           | 22        |
| <b>4 Förslag på nya brottsförebyggande åtgärder .....</b>                               | <b>22</b> |

|          |                                                                                |           |
|----------|--------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 4.1      | Öka kunskapen om avsiktliga fel i arbetssökandes ärendeprocess .....           | 22        |
| 4.2      | Förbättrade kontroller inför beslut om anställningsstöd .....                  | 23        |
| 4.3      | Förstärka antalet utredare och inspektörer .....                               | 23        |
| <b>5</b> | <b>Behov av att definiera Arbetsförmedlingens brottsförebyggande ansvar ..</b> | <b>23</b> |
| <b>6</b> | <b>Rättsliga hinder för att vidta brottsförebyggande åtgärder .....</b>        | <b>24</b> |
| <b>7</b> | <b>Avslutande ord.....</b>                                                     | <b>24</b> |

## Förord

Denna rapport är framtagen med anledning av regeringens uppdrag till Arbetsförmedlingen att bidra till att utveckla det brottsförebyggande arbetet (Ju2024/02612).

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektör Maria Hemström Hemmingsson. Ärendet har föredragits av Åsa Olsson. Övriga som har deltagit i den slutliga handläggningen är verksamhetsområdeschef Annela Yderberg samt tillförordnad enhetschef Caroline Handfast.

Beslutet är fastställt digitalt i diariet och saknar därför namnunderskrifter.

Maria Hemström Hemmingsson, generaldirektör

Åsa Olsson, huvudskribent

## Sammanfattning

### *Uppdraget*

Regeringen gav i december 2024 Arbetsförmedlingen och 23 andra myndigheter<sup>1</sup> i uppdrag att bidra till att utveckla det brottsförebyggande arbetet.<sup>2</sup>

Arbetsförmedlingen ska, utifrån sina nuvarande uppgifter och förutsättningar, analysera och redovisa vilka åtgärder som myndigheten kan bidra med i det brottsförebyggande arbetet. I den utsträckning det bedöms lämpligt och ryms inom befintliga ekonomiska ramar ska Arbetsförmedlingen också påbörja genomförandet av sådana åtgärder. Redovisningen ska innehålla en redogörelse av vilka åtgärder myndigheten kan bidra med i det brottsförebyggande arbetet. Det omfattar en beskrivning av pågående åtgärder och åtgärder som myndigheten planerar att vidta inom befintlig ekonomiska ramar. Om Arbetsförmedlingen lämnar ytterligare förslag på nya åtgärder ska även dessa som utgångspunkt kunna genomföras inom befintliga ekonomiska ramar. För förslag som inte kan genomföras inom befintliga ekonomiska ramar ska Arbetsförmedlingen redovisa kostnadsberäkningar inklusive en analys över förslagets kostnadseffektivitet. Arbetsförmedlingen ska även bedöma om det finns behov av att definiera eller förtydliga myndighetens brottsförebyggande ansvar och hur det skulle kunna göras.

Arbetsförmedlingen ska även redovisa eventuella hinder i författningar för att vidta brottsförebyggande åtgärder och vid behov föreslå författningsändringar. I det fall författningsändringar föreslås ska Arbetsförmedlingen redovisa konsekvenserna i enlighet med förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

### *Arbetsförmedlingens brottsförebyggande arbete*

Arbetsförmedlingens grunduppdrag är att bidra till en väl fungerande arbetsmarknad och därmed bidra till en ökad sysselsättning. Att ha ett arbete är en faktor som minskar risken för att begå brott.<sup>3</sup> I likhet med flera andra myndigheter omfattas Arbetsförmedlingen av regeringens ambition att minska felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet och att på olika sätt motverka organiserad brottslighet och arbetslivskriminalitet. Arbetsförmedlingens författningskrav inom olika områden tolkar myndigheten som brottsförebyggande uppdrag, även om dessa inte är direkt uttalade som brottsförebyggande uppdrag.

Eftersom det saknas en nationell definition om vad brottsförebyggande arbete är har Arbetsförmedlingen i denna återrapport tagit del av befintliga definitioner.<sup>4</sup>

Definitionerna säger i stort sett samma sak men uttrycks på olika sätt –

---

<sup>1</sup> Arbetsmiljöverket, Fastighetsmäklarinspektionen, Finansinspektionen, Fondtorgsnämnden, Försäkringskassan, Inspektionen för strategiska produkter, Inspektionen för vård och omsorg, Jämsställhetsmyndigheten, Kustbevakningen, Livsmedelsverket, Migrationsverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Naturvårdsverket, Pensionsmyndigheten, Revisorsinspektionen, Specialpedagogiska skolmyndigheten, Statens energimyndighet, Statens fastighetsverk, Statens jordbruksverk, Statens skolinspektion, Statens skolverk, Upphandlingsmyndigheten och Vinnova

<sup>2</sup> Justitiedepartementet. Regeringsbeslut den 12 december 2024. Ju2024/02612

<sup>3</sup> Chansen – en brottsförebyggande samverkansinsats mellan Borås stad, Kriminalvården och Arbetsförmedlingen (2019)

<sup>4</sup> Polismyndighetens strategi för det brottsförebyggande arbetet (A153079/2020), Protokoll Operativa rådet beslut 5.1 HD 5800–41/2024

”brottsförebyggande arbete är aktiviteter eller åtgärder som försvårar eller förhindrar att ett brott begås”.

Arbetsförmedlingen har identifierat ett antal brott som myndigheten kan utsättas för bland annat bidragsbrott, bedrägeri, förfalskningsbrott, dataintrång, tagande av muta och tjänstefel. Arbetsförmedlingens kontrollverksamhet utgår från fyra kontrollobjekt; arbetsgivare, arbetssökande, leverantörer och anställda. Samtliga kontrollobjekt kan vara både utförare av, offer för och möjliggörare av brott.

#### *Pågående och planerade brottsförebyggande åtgärder*

Arbetsförmedlingen genomför ett antal åtgärder som myndigheten bedömer är brottsförebyggande och som kan bidra till att utveckla det brottsförebyggande arbetet. Myndigheten påverkar och driver förändringar i lagstiftning, genomför kompetenshöjande insatser, genomför kontroller av arbetsgivare, leverantörer och arbetssökande, utvecklar och implementerar systemstöd, samverkar med andra organisationer samt utvecklar arbetssätt och rutiner. Arbetsförmedlingen kommer under hösten att införa ett nytt verksamhetsområde för kontrollverksamheten samt fortsätta att utveckla förebyggande åtgärder inom personalområdet och för kontroller av arbetsgivare, leverantörer och arbetssökande. Arbetsförmedlingen utvecklar kontinuerligt arbetssätt och metoder för att upptäcka risk för ekonomisk brottslighet.

Myndigheten har ett stort ansvar att bidra och utveckla det brottsförebyggande arbetet i Sverige, samtidigt som det är en utmaning att uppnå den ambitionsnivå som finns då utveckling och genomförande kostar pengar.

#### *Förslag nya brottsförebyggande åtgärder*

Arbetsförmedlingen behöver utveckla kunskapen om när det i den arbetssökandes ärendeprocess kan uppstå avsiktliga felaktigheter samt förbättra och utveckla kontrollerna inför beslut om anställningsstöd. Arbetsförmedlingen har äskat medel för att bland annat kunna öka antalet medarbetare som gör oanmälda kontrollbesök och utreder ärenden.

#### *Behov av att definiera Arbetsförmedlingens brottsförebyggande ansvar*

Arbetsförmedlingen anser att det inte finns behov av ett förtydligande av myndighetens brottsförebyggande ansvar med hänvisning till de bestämmelser som bland annat återfinns i myndighetens verksamhetsförordning, instruktion samt annan lagstiftning.<sup>5</sup>

#### *Rättsliga hinder för att vidta brottsförebyggande åtgärder*

Arbetsförmedlingen har föreslagit författningsändringar som kan förenkla för myndigheten att vidta brottsförebyggande åtgärder, bland annat hemställa om behovet att förtydliga lagstöd för Arbetsförmedlingens kontrollbesök hos arbetsgivare. Arbetsförmedlingen har också begärt att den skyldighet kreditinstitut och försäkringsgivare har att lämna uppgifter till Arbetsförmedlingen ska utökas.

---

<sup>5</sup> 2, 9 a-d §§ förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, 5 § förordning (2022:811) med instruktion för Arbetsförmedlingen, lag (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar, 32 c § folkbokföringslag (1991:481) m fl.

# 1 Inledning

## 1.1 Uppdraget

Regeringen gav i december 2024 Arbetsförmedlingen och 23 andra myndigheter<sup>6</sup> i uppdrag att bidra till att utveckla det brottsförebyggande arbetet.<sup>7</sup>

Arbetsförmedlingen ska, utifrån sina nuvarande uppgifter och förutsättningar, analysera och redovisa vilka åtgärder som myndigheten kan bidra med i det brottsförebyggande arbetet. I den utsträckning det bedöms lämpligt och ryms inom befintliga ekonomiska ramar ska Arbetsförmedlingen också påbörja genomförandet av sådana åtgärder.

Redovisningen ska innehålla en redogörelse av vilka åtgärder myndigheten kan bidra med i det brottsförebyggande arbetet. Det omfattar en beskrivning av pågående åtgärder och åtgärder som myndigheten planerar att vidta inom befintlig ekonomiska ramar.

Om Arbetsförmedlingen lämnar ytterligare förslag på nya åtgärder ska även dessa som utgångspunkt kunna genomföras inom befintliga ekonomiska ramar. För förslag som inte kan genomföras inom befintliga ekonomiska ramar ska Arbetsförmedlingen redovisa kostnadsberäkningar inklusive en analys över förslagets kostnadseffektivitet.

Arbetsförmedlingen ska även bedöma om det finns behov av att definiera eller förtydliga myndighetens brottsförebyggande ansvar och hur det skulle kunna göras.

Arbetsförmedlingen ska också redovisa eventuella hinder i författningar för att vidta brottsförebyggande åtgärder och vid behov föreslå författningsändringar. I det fall författningsändringar föreslås ska Arbetsförmedlingen redovisa konsekvenserna i enlighet med förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Regeringen ger även Brottsförebyggande rådet (Brå) i uppdrag att erbjuda rådgivning i genomförandet av uppdraget.

Arbetsförmedlingen ska redovisa uppdraget senast den 31 augusti 2025 till Regeringskansliet (justitiedepartementet, med kopia till övriga myndigheters ansvariga departement).

---

<sup>6</sup> Arbetsmiljöverket, Fastighetsmäklarinspektionen, Finansinspektionen, Fondtorgsnämnden, Försäkringskassan, Inspektionen för strategiska produkter, Inspektionen för vård och omsorg, Jämställdhetsmyndigheten, Kustbevakningen, Livsmedelsverket, Migrationsverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Naturvårdsverket, Pensionsmyndigheten, Revisorsinspektionen, Specialpedagogiska skolmyndigheten, Statens energimyndighet, Statens fastighetsverk, Statens jordbruksverk, Statens skolinspektion, Statens skolverk, Upphandlingsmyndigheten och Vinnova

<sup>7</sup> Justitiedepartementet. Regeringsbeslut den 12 december 2024. Ju2024/02612



## 1.2 Arbetsförmedlingens brottsförebyggande arbete

Arbetsförmedlingens grunduppgift är att bidra till en väl fungerande arbetsmarknad och därmed bidra till en ökad sysselsättning. Att ha ett arbete är en faktor som minskar risken för att begå brott.<sup>8</sup>

I likhet med flera andra myndigheter omfattas Arbetsförmedlingen av regeringens ambition att minska felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet och att på olika sätt motverka organiserad brottslighet och arbetslivskriminalitet. Arbetsförmedlingens författningskrav inom olika områden tolkar myndigheten som brottsförebyggande uppdrag, även om dessa inte är direkt uttalade som brottsförebyggande uppdrag.

Arbetsförmedlingen ska;

- delta i det myndighetsgemensamma arbetet mot den grova och organiserade brottsligheten,
- delta i det myndighetsgemensamma arbetet mot arbetslivskriminalitet,
- samverka med Utbetalningsmyndigheten och andra berörda myndigheter, kommuner och regioner samt andra berörda parter för att bedriva en effektiv och rättssäker verksamhet och då särskilt verka för att felaktiga utbetalningar inte görs<sup>9</sup>,
- motverka bidragsbrott och minimera risken för felaktiga utbetalningar,
- göra kontroller inför beslut vid arbetsplatsförlagda program och insatser.

Vidare är Arbetsförmedlingen skyldig att underrätta andra utbetalande myndigheter vid misstanke om felaktig utbetalning<sup>10</sup> samt underrätta Skatteverket vid misstanke om felaktig folkbokföring.<sup>11</sup>

Arbetsförmedlingen ska enligt myndighetens verksamhetsplan för år 2025 utöka arbetet med kontroller mot arbetsgivare och leverantörer samt förebygga felaktiga utbetalningar genom att fortsätta utveckla systemstöd och processer för att göra det lätt att göra rätt.<sup>12</sup> Myndighetens målbild vägleder Arbetsförmedlingens brottsförebyggande arbete – att förhindra felaktiga utbetalningar, oseriösa aktörer samt grov och organiserad brottslighet. Arbetsförmedlingen ska också arbeta för att det ska vara lätt att göra rätt och för att upphandlade tjänster och anställningsstöd ska hanteras korrekt.<sup>13</sup>

De senaste åren har det skett flera lättnader i sekretesslagstiftning samt i myndighetens registerlagstiftning som möjliggör det brottsförebyggande arbetet.<sup>14</sup>

---

<sup>8</sup> Chansen – en brottsförebyggande samverkansinsats mellan Borås stad, Kriminalvården och Arbetsförmedlingen (2019)

<sup>9</sup> 5 § förordning (2022:811) med instruktion för Arbetsförmedlingen

<sup>10</sup> Lag (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar

<sup>11</sup> 32 c § folkbokföringslag (1991:481)

<sup>12</sup> Arbetsförmedlingens verksamhetsplan 2025, Af 2024/0055015

<sup>13</sup> Arbetsförmedlingens målbild – för ett Sverige i arbete, AFID 1/2025 version 1.0. Af-2025/00041674

<sup>14</sup> Bland annat lag (2024:307) om uppgiftsskyldighet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet, lag (2025:170) om skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna.

### 1.3 Definition

Det finns ingen nationell definition av vad brottsförebyggande arbete är. Det innebär att det är upp till myndigheten att bedöma vad som är brottsförebyggande arbete och därmed brottsförebyggande åtgärder kopplat till myndighetens verksamhet.

I denna återrapportering har Arbetsförmedlingen tagit del av och utgått från de definitioner som tagits fram av bland annat Brottsförebyggande rådet, Polismyndigheten samt Myndigheter i samverkan mot organiserad brottslighet.<sup>15</sup> Definitionerna säger i stort sett samma sak men uttrycks på olika sätt – ”brottsförebyggande arbete är aktiviteter eller åtgärder som försvårar eller förhindrar att ett brott begås”.

Brottsförebyggande rådet beskriver brottsförebyggande arbete utifrån olika situationer, bland annat åtgärder som syftar till att dels påverka de omständigheter i situation som gör att personer väljer att begå brott, dels de åtgärder som syftar till att minska benägenheten hos människor att begå brott. Situationellt brottsförebyggande arbete handlar om att försvåra eller förhindra att brott begås genom att förändra situationen där brott kan begås - till exempel genom lagar, regler, kontroll eller tillsyn.<sup>16</sup> I Arbetsförmedlingens löpande verksamhet ingår att göra kontroller, uppföljningar och se över lagstiftning och föreslå ändringar, på så sätt bidrar myndigheten till att försvåra och förhindra situationer där brott kan begås.

### 1.4 Brotts typer

För att kunna jobba effektivt och träffsäkert med brottsförebyggande åtgärder har Arbetsförmedlingen identifierat ett antal brott som myndighetens verksamhet utsätts/kan utsättas för och därmed förebygga.

Enligt Arbetsförmedlingens bedömning kan myndighetens verksamhet, och dess anställda inom ramen för sin tjänsteutövning, utsättas för bland annat följande brott:

- Bidragsbrott<sup>17</sup>
- Bedrägeri<sup>18</sup>
- Förfalskningsbrott (genom exempelvis urkundsförfalskning, falska medicinska underlag, falska anställningsintyg, falska identiteter, bluffakturor, cyberbrott)<sup>19</sup>
- Dataintrång<sup>20</sup>

---

<sup>15</sup> Polismyndighetens strategi för det brottsförebyggande arbetet (A153079/2020), Protokoll Operativa rådet beslut 5.1 HD 5800–41/2024

<sup>16</sup> Brå; introduktion till myndigheter i det brottsförebyggande arbetet (webbutbildning), 2025

<sup>17</sup> Bidragsbrottslag 2007:612

<sup>18</sup> 9 kap brottsbalken

<sup>19</sup> Ibid.

<sup>20</sup> 4 kap 9 c § brottsbalken

- Tagande av muta, tjänstefel, brott mot tystnadsplikt<sup>21</sup>
- Hot mot tjänsteman, våld mot tjänsteman<sup>22</sup>
- Trolöshet mot huvudman, förskingring

Arbetsförmedlingen kan även förebygga brott som inte är direkt kopplade till myndighetens verksamhet exempelvis våld i nära relation och människoexploatering.

## 1.5 Arbetsförmedlingens kontrollobjekt

Arbetsförmedlingens kontrollverksamhet utgår från fyra kontrollobjekt; arbetsgivare, arbetssökande, leverantörer och anställda. Samtliga kontrollobjekt kan vara både utförare av, offer för och möjliggörare till brott.

# 2 Pågående brottsförebyggande åtgärder

I följande avsnitt ges en redogörelse av ett antal åtgärder som myndigheten bedömer är brottsförebyggande åtgärder och som kan bidra till att utveckla det brottsförebyggande arbetet. Avsnittet är indelat i delavsnitt utifrån övergripande brottsförebyggande åtgärder;

- påverkar och driver förändringar i lagstiftning,
- genomför kompetenshöjande insatser,
- genomför kontroller av arbetsgivare, leverantörer och arbetssökande,
- utvecklar och implementerar systemstöd,
- samverkar med andra organisationer samt
- utvecklar arbetssätt och rutiner.

## 2.1 Påverkar och driver förändringar i lagstiftning

### 2.1.1 Kontrollbesök hos arbetsgivare

Arbetsförmedlingen lämnade förra året in en hemställan till arbetsmarknadsdepartementet om behovet av ett förtydligande av lagstöd för myndighetens kontrollbesök hos arbetsgivare<sup>23</sup>. Hemställan omfattade önskemål om utökade möjligheter att kunna göra kontrollbesök *inför* ett beslut när arbetsgivaren ansökt om stöd.

---

<sup>21</sup> 22 § lag (1994:260) om offentlig anställning (LOA)

<sup>22</sup> 17 kap 1 § brottsbalken (i brottstypen ingår otillåten påverkan)

<sup>23</sup> Af 2024/00165741

Den statliga utredningen *Ny reglering för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten*<sup>24</sup> har hörsammat Arbetsförmedlingens önskemål och lämnat ett förslag om att Arbetsförmedlingen bland annat ska kunna göra ett oanmält kontrollbesök innan beslut för att kunna kontrollera om förutsättningarna för ekonomiskt stöd till en arbetsgivare eller anordnare är uppfyllda. Ett oanmält kontrollbesök ska kunna genomföras utan misstanke om oegentligheter, både före beslut om stöd och under pågående stödperiod. Förslagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2027.

## 2.2 Genomför kompetenshöjande insatser

Arbetsförmedlingen har ett antal utbildningar som syftar till att stärka medarbetares förutsättningar att arbeta mot felaktiga utbetalningar och brott. Genom att öka medvetenheten på myndigheten stärks förmågan att arbeta förebyggande. Det ger också förutsättningar att upptäcka och föra information vidare om oegentligheter som drabbar andra myndigheter/organisationer, vilket är en viktig del i att förebygga brott mot hela välfärdssystemet. Myndigheten genomför också kontinuerligt interna informationsinsatser för att höja medarbetarnas kompetens inom området felaktiga utbetalningar och brott.

Informationsinsatser sker av interna och externa experter och nedan beskrivs några exempel på områden.

### 2.2.1 Felaktiga utbetalningar, kriminell ekonomi och företag som brottsverktyg

Arbetsförmedlingen har de senaste åren genomfört ett antal insatser för att öka kunskapen om felaktiga utbetalningar, bland annat genom att skriva halvårsvisa rapporter som omfattar fall från verkligheten<sup>25</sup>, spelat in webinarier och poddar på ämnet samt tagit fram en lägesbild om de hot och sårbarheter som Arbetsförmedlingen är utsatt för kopplat till organiserad brottslighet<sup>26</sup>.

Sedan ett par år tillbaka har myndigheten en webbaserad utbildning med syfte att öka förmågan hos medarbetare att fatta korrekta beslut och undvika felaktiga utbetalningar. Utbildningen omfattar även ett skriftligt material som kan användas för att diskutera olika fall/situationer.

Arbetsförmedlingen har sedan våren 2025 möjlighet att erbjuda medarbetare att genomföra en webbaserad utbildning om kriminell ekonomi och hur den hänger samman med organiserad brottslighet. Utbildningen är en del av ESF-projektet Sverige mot organiserad brottslighet.<sup>27</sup> och syftar till öka förmågan att utifrån yrkesroll kunna identifiera, förstå och motverka organiserad brottslighet.

---

<sup>24</sup> SOU 2025:74 Ny reglering för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

<sup>25</sup> Af 2024–00081827

<sup>26</sup> Organiserad brottslighet – en lägesbild 2024, Af 2024/00383268

<sup>27</sup> [SMOB - Södertörns högskola](#)

### **2.2.2 Otillåten påverkan**

Arbetsförmedlingen har webbaserade utbildningar som finns tillgängliga för samtliga anställda på området otillåten påverkan, skydd av medarbetare samt hot och våld. Utbildningarna syftar till att ge myndighetens medarbetare bra förutsättningar att arbeta under säkra och trygga förhållanden.

I samarbete med Polismyndighetens nationella operativa avdelning har Arbetsförmedlingen genomfört en riktad kompetenshöjande insats för chefer för att stärka kunskapen och medvetenheten om otillåten påverkan, jäv och mutor.

### **2.2.3 Cybersäkerhet**

I samarbete med företaget Nimblr<sup>28</sup> arbetar Arbetsförmedlingen för att höja kompetensen om cybersäkerhet hos alla medarbetare. Nimblr har tagit fram microutbildningar som skickas ut till samtliga medarbetares e-post. Utbildningarna omfattar kunskap om bland annat cybersäkerhet och hur enskild medarbetare kan göra för att skydda myndigheten mot nätfiske och bluffmejl. Utbildningarna är obligatoriska.

Arbetsförmedlingen har även en cybersäkerhetsportal som är tillgänglig för alla medarbetare. Portalen syftar till att uppmärksamma och ge kunskap om informationssäkerhet utifrån ett antal prioriterade målbeteenden för att kunna etablera och upprätthålla en stark cybersäkerhetskultur på myndigheten.

### **2.2.4 Arbetsrätt och misskötsamhet**

Arbetsförmedlingen genomför riktade insatser till chefer för att höja kompetensen om arbetsrätt kopplat till misskötsamhetsprocessen och hantering av individärenden. Ett individärende avser ärenden där en medarbetare utfört handlingar som kan leda till avslut av anställning, exempelvis felaktiga slagningar i myndighetens system.

## **2.3 Genomför kontroller av arbetsgivare, leverantörer och arbetssökande**

Att utveckla kontroller är ett pågående arbete som kräver både tid och resurser. Utifrån myndighetens förutsättningar att genomföra utvecklingsarbete pågår flera åtgärder för att förbättra kontroller av arbetsgivare, leverantörer och arbetssökande. En viktig faktor i kontrollarbetet är att säkerställa tillgången till relevant intern och extern information och att utveckla ändamålsenliga systemstöd.

Myndigheten arbetar vidare med att ta fram och implementera riskbaserade kontroller för att identifiera ärenden med högre risk för felaktiga utbetalningar och brott. Nedan beskrivs några kontroller som tagits fram eller är under utveckling.

---

<sup>28</sup> [Nimblr](#) – utbildning i IT-säkerhetsmedvetenhet

### 2.3.1 Kontroller inför beslutsperiod/avtalsperiod

Arbetsförmedlingen ska säkerställa att de förordningsstyrda villkor som ställs är uppfyllda före beslut eller anvisning. Kraven gäller både för en arbetsgivare som ska få stöd vid en anställning och för en anordnare av ett arbetsmarknadspolitiskt program. Syftet med kontrollen är att ärendehandläggningen blir korrekt och enhetlig samt förhindrar felaktiga utbetalningar och välfärdsbrott.

Under hösten 2024 implementerade Arbetsförmedlingen en extern tjänst som möjliggör en utökad kontroll av domar utfärdade av svenska domstolar.<sup>29</sup> Tjänsten används vid utredning av ärenden som kräver fördjupad kontroll och möjliggör en enklare hantering för att kunna söka efter domar och därmed få information om arbetsgivare vars företrädare kan misstänkas ha dömts för brott i yrkesutövningen. Kontrollen sker manuellt och i enskilda ärenden.

#### *Kontroller arbetsgivare*

Kontroller av arbetsgivare inför beslut eller anvisning består av flera delar. De huvudsakliga delarna är; kontroll av den information som arbetsgivare eller anordnare angett i ansökningsformulär eller beslutsunderlag, kontroll genom den automatiska arbetsgivarkontrollen samt en fördjupad manuell utredning i de fall det finns en misstanke om att ett villkor inte är uppfyllt. En fördjupad utredning omfattar bland annat en utredning om arbetsgivaren eller anordnaren under de senaste fem åren orsakat att stöd lämnats på felaktig grund eller med ett för högt belopp, och orsaken inte kan bedömas som ett misstag eller som obetydlig. Arbetsförmedlingen ska vidare göra en utredning i de fall myndigheten får kännedom om att en arbetsgivare kan ha gjort sig skyldig till ett allvarligt fel i yrkesutövningen, exempelvis att det pågår en förundersökning, väckts åtal om brott eller har blivit utesluten från en branschorganisation. Vid allvarligt fel i yrkesutövningen får Arbetsförmedlingen avstå från att bevilja ett stöd eller en arbetsmarknadspolitisk insats.<sup>30</sup>

Arbetsförmedlingen arbetar för att utveckla och implementera kontroller som identifierar ärenden med högre risk för felaktiga utbetalningar och brott. Myndigheten har som mål att under 2026 implementera en första modell för kontroll av arbetsgivare som ansöker om lönestöd.

Arbetsförmedlingen arbetar även med att få tillgång till fler offentliga uppgifter i myndighetens utredningar som idag inte finns tillgängliga digitalt eller via automatiserat informationsutbyte. Myndigheten behöver idag begära uppgifter i varje enskilt ärende exempelvis familjeförhållanden, tillstånd att bedriva verksamhet, protokoll från bolagsstämman med mera. En automatiserad tillgång till offentliga uppgifter kommer möjliggöra och bidra till att Arbetsförmedlingen i högre grad än idag upptäcker oegentligheter och därmed kan förhindra eventuella brott.

#### *Kontroller leverantörer*

För att förebygga att oseriösa företag blir leverantörer till Arbetsförmedlingen arbetar myndigheten löpande med att utveckla kontroller och att ta fram mätbara och

<sup>29</sup> [Inyett](#) – kontroller mot svensk rättsdatabas

<sup>30</sup> Förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

uppföljningsbara kvalificeringskrav på leverantör. Enligt gällande avtalsvillkor ansvarar en huvudleverantör för sin egen del samt för eventuella underleverantörer. Huvudleverantören ska i anbudet redovisa om det kommer att finnas underleverantörer och ange vilken del av utbildningen/tjänsten som underleverantören ska ansvara för. Inför avtalstecknande kontrollerar Arbetsförmedlingen huvud- samt underleverantörens verksamhetsregistrering, ekonomiska situation samt befattningshavares eventuella domar.

Arbetsförmedlingen har infört egna uteslutningsgrunder vid upphandling av leverantör, bland annat en uteslutningsgrund som omfattar personer som varit företrädare i andra och tidigare oseriösa företag. Uteslutningsgrunden gör det möjligt för myndigheten att förhindra ett återinträde och ett nytt kontrakt.

Myndigheten har vidare stärkt förmåga att kunna verifiera äktheten i de intyg om personalens kompetens och erfarenhet som leverantörer anger.

#### *Arbetssökande*

Arbetsförmedlingen har förbättrat möjligheten att på ett effektivt och tillgängligt sätt ta del av information från Skatteverket om medborgarskap. Uppgiften är avgörande för att myndigheten ska kunna bedöma om en arbetssökande har rätt att arbeta i Sverige och därmed kunna vara inskriven på Arbetsförmedlingen och ta del av arbetsmarknadspolitiska insatser.

Arbetsförmedlingen har även stärkt tillgången till information om status och identifieringsnivåer för samordningsnummer. Arbetsförmedlingen hämtar uppgifter från Skatteverket och gör dem tillgängliga i myndighetens systemstöd vid ärendehandläggning. Informationen möjliggör en bättre hantering av samordningsnummer, stärker myndighetens identitetsförvaltning, minskar risken för identitetsmissbruk och höjer kvaliteten i beslutsfattandet.

### **2.3.2 Kontroller under pågående beslutsperiod/avtalsperiod**

Arbetsförmedlingen genomför flera löpande kontroller under pågående beslut/avtalsperiod för att upptäcka oegentligheter. Kontrollerna gör det möjligt för myndigheten att förhindra ytterligare beslut som kan leda till felaktiga utbetalningar. Kontroller under pågående beslutsperiod är till viss del reaktiva men en viktig del i det brottsförebyggande arbetet eftersom det ger myndigheten insikter som sedan omhändertas för att utveckla och förbättra kontrollerna. Genom bland annat myndighetssamverkan samt från interna och externa tips får Arbetsförmedlingen signaler om misstänkta felaktiga utbetalningar och misstankar om brott.

Nedan ges några exempel på kontroller som Arbetsförmedlingen genomför och som leder till utredningar om misstanke om felaktig utbetalning eller brott.

#### *Kontrollbesök hos arbetsgivare och leverantör*

Arbetsförmedlingen genomför kontrollbesök hos arbetsgivare som får anställningsstöd samt hos leverantörer av arbetsmarknadstjänster. Genom kontrollbesök kan myndigheten upptäcka omständigheter som inte framgår vid en

skrivbordsutredning till exempel om det finns en faktisk verksamhet, lokalernas lämplighet och om deltagare/arbetstagare befinner sig på plats. Kontrollbesök hos en arbetsgivare är i de flesta fall oanmälda, och i vissa fall sker även ett uppföljande besök.

Samtliga leverantörer av arbetsmarknadstjänster får minst ett fysiskt kontrollbesök per leveransadress och år. Nyttillkomna leverantörer får ett besök inom cirka två månader från att de tagit emot sin första deltagare. Fysiska besök av leverantörer kompletteras med en digital motsvarighet där Arbetsförmedlingen kan kontrollera och följa upp vidtagna åtgärder.

#### *Kontroll av geografisk plats*

Arbetsförmedlingen har implementerat ett verktyg i myndighetens loggplattform som kan säkerställa geografisk plats vid inloggning till myndighetens system. Verktöget stärker myndighetens möjligheter att kunna kontrollera om exempelvis en arbetssökande står till arbetsmarknadens förfogande eller om en leverantör bedriver sin verksamhet utomlands. Under hösten 2025 kommer myndigheten att testköra verktöget på ett antal ärenden kopplat till individersättning. Myndigheten ska i detta syfte särskilt kontrollera att arbetssökande med arbetslöshetsersättning eller andra arbetsmarknadspolitiska ersättningar aktivt vidtar relevanta åtgärder för att ta sig ur sin arbetslöshet.<sup>31</sup>

#### *Kontroll för att identifiera riskärenden*

Myndigheten utvecklar kontroller som kan identifiera ärenden med hög risk att leda till felaktiga utbetalningar och/eller brott. Idag finns ett fåtal sådana kontroller men målet och ambitionen är att utveckla och implementera ytterligare kontroller under nästa år och därefter fortsätta utvecklingen kommande år.

#### *Automatiserade kontroller*

Arbetsförmedlingen har flertalet automatiserade kontroller under pågående beslutsperiod för anställningsstöd, bland annat kontroller om befattningshavare hos arbetsgivare som fått näringsförbud och om arbetsgivaren har restförd skatteskulder. Myndigheten kontrollerar även löpande under stödperioden om arbetstagaren som arbetsgivaren får stöd för har fått väsentligt inflytande hos arbetsgivaren.

#### *Jämförelse av avvikelserapportering*

I januari 2025 driftsatte Arbetsförmedlingen en applikation som möjliggör en statistisk jämförelse av leverantörers avvikelserapportering. En låg grad av avvikelserapportering från en leverantör som har många deltagare ger en signal om att det finns risk att leverantören inte levererar enligt avtal, eller att det finns ett oegentligt samarbete mellan leverantör och deltagare.

#### *Verktyg för riskbedömning av avtal*

Arbetsförmedlingen arbetar för att implementera ett verktyg för att kunna bedöma om det finns risk för att en leverantör inte uppfyller ställda avtalskrav och om det

---

<sup>31</sup> Beslut 2025-06-27, Af 2025/0050 3436



föreligger risk för ekonomisk brottslighet. I de fall huvudleverantör inte redovisar underleverantör eller anmäler tillkommande underleverantör kan Arbetsförmedlingen bryta avtalet eller sanktionera huvudleverantören med vite.

## **2.4 Utvecklar och implementerar systemstöd**

### **2.4.1 Stärka myndighetens tekniska förmågor**

Arbetsförmedlingen arbetar för att stärka myndighetens tekniska förmågor för kontrollarbetet och utveckla lösningar för att effektivisera det tekniska stödet. Det innefattar bland annat hur och var information samlas och tillgängliggörs, teknisk plattform för kontroll, avancerad analys och grafteknik.

En central del i detta arbete är etableringen av en gemensam och centraliserad AI-driven kontrollplattform som stödjer ett effektivt, digitaliserat och riskbaserat kontrollarbete. Kontrollplattformen utgör ett centralt operativt system för informationsförsörjning och möjliggör såväl automatiserade som manuella analyser och utredningar – både i realtid och i efterhand. Genom att förstärka tekniska förmågor, datakällor och processer skapas bättre förutsättningar för en träffsäker kontrollfunktion.

Plattformen är en del av en större satsning för att modernisera myndighetens arbetssätt genom ökad digitalisering och automatisering för att säkerställa ett mer proaktivt och träffsäkert kontrollarbete över tid. En del av utvecklingen kan ske inom ekonomisk ram men kräver också ytterligare medel. Myndigheten har därför i budgetunderlag 2026–2028 äskat tillskott på förvaltningsanslaget för bland annat detta.<sup>32</sup>

### **2.4.2 Tekniskt skydd för dataintrång**

Arbetsförmedlingen arbetar aktivt för att identifiera och förhindra dataintrång genom både tekniska och manuella verktyg. Verktygen hjälper myndigheten att övervaka och identifiera oönskade händelser i myndighetens system, både interna och externa händelser. Verktygen utvecklas löpande och vid behov.

## **2.5 Samverkar med andra organisationer**

Arbetsförmedlingen ingår i flera samverkansforum tillsammans med myndigheter, regioner, kommuner och andra organisationer. Genom samverkan får Arbetsförmedlingen kunskaper och insikter som bidrar till myndighetens förmåga att utveckla och genomföra brottsförebyggande åtgärder. Arbetsförmedlingen är en viktig del i helheten för att värna om den svenska välfärden. Nedan ges en redogörelse för några pågående åtgärder inom vissa samverkansforum.

---

<sup>32</sup> Arbetsförmedlingens budgetunderlaget 2026–2028, s.12, Dnr Af-2024/0096 0095

### *Samverkan mot organiserad brottslighet*

I myndighetssamverkan mot organiserad brottslighet pågår ett arbete att stärka myndigheternas brottsförebyggande arbete med fokus på strategisk brottsreduktion. Strategisk brottsreduktion innebär i stort att kunna identifiera generiska sårbarheter kopplade till organiserad brottslighet som har systempåverkan och genererar betydande effekter eller konsekvenser för samhället. Myndigheterna ska tillsammans föreslå, driva och genomföra strategiskt brottsförebyggande åtgärder som syftar till att reducera den organiserade brottsligheten och sårbarheter i samhället. Arbetet stärker Arbetsförmedlingens förmåga att arbeta förebyggande och vara en bidragande del i helheten.

### *Utbetalningsmyndigheten*

Arbetsförmedlingen lämnar sedan 2024 uppgifter till Utbetalningsmyndigheten om beslut som rör ekonomiska stöd, bidrag och ersättningar. Under våren har Arbetsförmedlingen tagit emot ett antal underrättelser från Utbetalningsmyndigheten. Genom samarbetet får Arbetsförmedlingen kunskap och insikter som omhändertas i utvecklingen av förebyggande och kontrollerande åtgärder.

### *Sverige mot organiserad brottslighet (SMOB)*

Arbetsförmedlingen ingår sedan juni 2024 i det treåriga ESF-projektet Sverige mot organiserad brottslighet (SMOB) och är med och delfinansierar projektet genom att delta med personella resurser.<sup>33</sup> Genom att delta i projektet och därigenom få ny kunskap tar Arbetsförmedlingen ytterligare steg framåt och stärker förmågan att motverka och förhindra brott mot välfärden. Projektet gör det också möjligt att bidra och få kunskap från de aktörer som deltar.

### *MUR*

Arbetsförmedlingen är en av 26 myndigheter som ingår i myndighetssamverkan MUR; motståndskraft hos utbetalande och rättsvårdande myndigheter mot missbruk och brott i välfärdssystemen. Genom samverkan får Arbetsförmedlingen insikter och kunskap som används i myndighetens arbete att motverka och förhindra brott. MUR-samverkan har bland annat arbetat med att öka kunskapen om hot och risker med AI, samsyn och hantering av "Luffa"-lagen<sup>34</sup> samt arbetat fram en mall för crime proofing-metoden som är anpassad för, och testad på, regelverk som reglerar utbetalningar från välfärdssystemen.

## **2.6 Utvecklar arbetssätt och rutiner**

### **2.6.1 Samordning av underrättelser vid misstanke om felaktig utbetalning**

Arbetsförmedlingen får underrättelser från bland annat Utbetalningsmyndigheten när det finns en misstanke om en felaktig utbetalning.<sup>35</sup> Utbetalningsmyndigheten

---

<sup>33</sup> SMOB - Södertörns högskola

<sup>34</sup> Lag (2024:307) om uppgiftsskyldighet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet

<sup>35</sup> Lag 2008:206 om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen

önskar få återkoppling på de underrättelser de skickat till Arbetsförmedlingen i syfte att skapa ett lärande och identifiera fenomen för att motverka felaktiga utbetalningar och förhindra bidragsbrott. Arbetsförmedlingen har därför koncentrerat hanteringen av underrättelser till en regional enhet i organisationen<sup>36</sup>. Syftet med koncentrationen är bland annat att på ett strukturerat sätt kunna följa ärenden och bygga upp en samlad kunskap som kan omhändertas i verksamheten.

### **2.6.2 Tips från allmänhet och organisationer**

Arbetsförmedlingen får regelbundet tips från allmänhet och andra organisationer. Genom tipsen kan Arbetsförmedlingen få information som hjälper myndigheten att motverka och stoppa oegentligheter och brott. Via Arbetsförmedlingens webbplats är det möjligt att lämna tips utifrån olika syften; tips kopplat till leverantörer, tips om misstänkt bidragsbrott, tips om misstänkta och allvarliga brister, brott eller oegentligheter samt tips om oseriösa ansökningar.<sup>37</sup>

### **2.6.3 Upptäcka våld i nära relationer**

Arbetsförmedlingen har ingått i ett samverkansuppdrag tillsammans med fyra andra myndigheter<sup>38</sup> för att verka för förbättrad upptäckt av våld i nära relationer. Myndigheten har utifrån kunskap genom samverkan utvecklat en rutin för att ställa frågor om våld vid kontakt med arbetssökande samt ge information om och hänvisa till övriga stödinstitutioner. Arbetsförmedlingen anpassar även planering och stöd för utsatt individ för att underlätta inträde på arbetsmarknaden.

Arbetsförmedlingen kräver vidare att all personal hos leverantör (som arbetar med deltagare) genomför en utbildning om våld i nära relationer som Arbetsförmedlingen tagit fram och tillhandahåller. Vid fysiska kontrollbesök följer Arbetsförmedlingen upp detta och för dialog med leverantörerna om hur de arbetar med dessa frågor.

### **2.6.4 Förhindra dataintrång**

Arbetsförmedlingen samverkar med andra myndigheter som har liknande verksamhet och utbyter erfarenheter och kunskaper. Arbetsförmedlingen ser även över myndighetens skyddande förmågor tillsammans med experter inom den offentliga förvaltningen. Myndigheten har en aktiv omvärldsbevakning med samarbeten både inom den privata och offentliga sektorn för att följa utvecklingen av både hotbilden och tillgängliga skyddsförmågor.

Eftersom hotbilden på ett tydligt sätt ökat under de senaste åren kommer myndigheten att fortsätta stärka sina skyddande förmågor med både interna resurser, nya verktyg och externt stöd.

### **2.6.1 Ny sektion för personsäkerhet och internutredning**

Arbetsförmedlingen bildade under 2024 en ny sektion *Personsäkerhet och internutredning* med syfte att stärka och utveckla myndighetens arbete inom

---

<sup>36</sup> Region Mitt

<sup>37</sup> [Ge oss tips och synpunkter - Arbetsförmedlingen](#)

<sup>38</sup> Uppdrag om ökad upptäckt av våld m.m. 2022–2024, A2022/00842

områden personsäkerhet, personalsäkerhet, krisberedskap och internutredning.  
Sektionen lyder under HR-avdelningen.

### **2.6.2 Kontroller vid rekrytering**

Arbetsförmedlingen har identifierat ett antal åtgärder för att förbättra och utveckla kontroller inför rekrytering av nya medarbetare. Myndigheten har bland annat tagit fram en checklista som ska användas vid rekrytering i syfte att stärka och kvalitetssäkra rekryteringsprocessen. Checklistan hjälper rekryterande chef att vidta de åtgärder som idag är möjliga för att kontrollera en kandidats trovärdighet exempelvis att fastställa identitet, kontrollera äktheten i intyg och betyg samt kontakta referenser.

## **3 Planerade brottsförebyggande åtgärder**

### **3.1 Nytt verksamhetsområde**

Som en del i att växla upp och stärka Arbetsförmedlingens samlade förmåga inom kontrollområdet kommer ett nytt verksamhetsområde för kontrollverksamheterna bildas<sup>39</sup> med målsättning att vara på plats den 1 januari 2026. Verksamhetsområdet kommer att vara organiserad direkt under generaldirektören och omfatta de delar av Arbetsförmedlingens verksamhet som på olika sätt arbetar med kontroll. Målet med att inrätta ett nytt verksamhetsområde för kontroll är att i högre grad upptäcka, stoppa och förhindra felaktiga utbetalningar, brott och oseriösa aktörer. Det nya verksamhetsområdet syftar till att uppnå en mer ändamålsenlig kontrollverksamhet. Genom att samla myndighetens kontrollverksamheter skapas förutsättningar för att på ett mer funktionellt sätt förbättra strukturer, förmågor, processer och arbetssätt och att få en mer sammanhållen utveckling och nyttjande av tekniska lösningar.

### **3.2 Utvecklingsarbete personal/anställda**

Arbetsförmedlingen ser över möjligheten att kunna genomföra en rättslig utredning om bakgrundskontroll. Syftet med utredningen är att se över myndighetens förutsättningar att kunna göra utökade bakgrundskontroller.<sup>40</sup>

Vidare planerar Arbetsförmedlingen att genomföra en analys av roller och befattningar med syfte att identifiera vilka roller och befattningar på myndigheten som har tillgång till olika system. Utifrån resultatet av analysen ska myndigheten göra en bedömning om vissa roller eller befattningar ska omfattas av bakgrundskontroller inför anställning.

---

<sup>39</sup> Beslut 2025-06-13, Af-2025/0051 5568-2

<sup>40</sup> Arbetsförmedlingen har tagit del av och delar de utmaningar Försäkringskassan anger i hemställdan *Utökade möjligheter till registerkontroller för Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten*, FK 2024/023707

Arbetsförmedlingen ska även göra en översyn av de utbildningar som är kopplade till introduktion av nyanställda. Syftet är bland annat att identifiera om det finns utbildningar som idag är frivilliga men som bör vara obligatoriska, exempelvis inom området säkerhet och området skyldigheter kopplat till anställning och stadstjänstemannarollen.

### **3.3 Utveckling kontroller av arbetsgivare, leverantörer och arbetssökande**

En viktig del i en stärkt kontroll av arbetsgivare, leverantörer och arbetssökande är informationsutbyte med andra myndigheter eller aktörer. Arbetsförmedlingen har de senaste åren fått flertalet regeländringar som gör det möjligt att rent juridiskt utbyta och dela information med andra myndigheter och aktörer. Myndigheten har däremot inte haft möjlighet att i önskad omfattning utveckla tekniska lösningar för att kunna omhänderta alla regeländringar. Teknisk utveckling kräver resurser, inte bara hos Arbetsförmedlingen utan även hos berörda myndigheter och aktörer. Det innebär att myndigheten idag i stor utsträckning behöver använda manuella lösningar vilket i de flesta fall är mer tidskrävande och resursineffektivt. Nedan ges några exempel på planerade utvecklingsåtgärder, bland annat för informationsutbyte med Skatteverket, Migrationsverket och försäkringsbolaget Fora

#### *Skatteverket*

Arbetsförmedlingen har för avsikt att inhämta uppgifter från Skatteverkets tjänst Individuppgifter för att verifiera korrekt ersättning till leverantör av arbetsförmedlingstjänst och därmed minska risken för bedrägeri. Under våren 2025 utreder myndigheten möjliga förslag om alternativa villkor som baseras på inkomstkriterier i stället för som idag, kriterier baserade på anställningens omfattning.

#### *Migrationsverket*

Myndigheten kommer vidare inom kort att implementera en automatiserad inhämtning från Migrationsverket för att få uppgifter om uppehålls- och arbetstillstånd för tredjelandsmedborgare utanför etableringsprogrammet<sup>41</sup>. Uppgifterna kommer att bidra till att Arbetsförmedlingen kan säkerställa rätten till inskrivning och därmed även rätten att ta del av Arbetsförmedlingens insatser. Korrekt inskrivning motverkar risken för felaktig utbetalning och förhindra bidragsbrott.

#### *Fora*

Arbetsförmedlingen arbetar för att få automatiserade uppgifter från försäkringsbolaget Fora. Automatiserade uppdateringar från Fora bidrar till att myndigheten får aktuell information om en arbetsgivare har sagt upp gällande försäkring under pågående anställning med stöd från Arbetsförmedlingen.

---

<sup>41</sup> [Etableringsprogrammet - Arbetsförmedlingen](#)

För att kunna kontrollera om en företrädare för en arbetsgivare är dömd för brott som avser yrkesutövningen<sup>42</sup> önskar Arbetsförmedlingen få uppgift från brottsregistret. Myndigheten har haft dialog med Polismyndigheten och Domstolsverket om möjligheten att få önskad uppgift men fått besked om att det inte är möjligt. Arbetsförmedlingen arbetar vidare med att se över andra alternativ för att få önskad information.

### **3.4 Utveckling av metoder och arbetssätt för granskning**

Det pågår ett utvecklingsarbete att utöka kontrollen av arbetsgivare inför beslut om stöd genom att automatiserat inhämta uppgifter från myndighetens återkravsutredningar. Att tillgängliggöra uppgift om pågående eller tidigare återkravsutredning gör det möjligt för myndigheten att se om en arbetsgivare tidigare orsakat felaktiga utbetalningar och vad som orsakat felet. En arbetsgivare som orsakat en felaktig utbetalning genom exempelvis skenanställning kommer därmed kunna nekas beslut om anställningsstöd. Myndigheten arbetar även löpande med att utveckla metoder för att upptäcka olika former av samarbeten mellan befattningshavare, leverantörer, underleverantörer och arbetsgivare, exempelvis genom riskbaserade kontroller och nätverksanalys.

## **4 Förslag på nya brottsförebyggande åtgärder**

Att utveckla och implementera nya åtgärder kräver i de flesta fall både tid och resurser, oavsett om det handlar om teknisk utveckling eller att förändra en metod eller ett arbetssätt. Arbetsförmedlingen har ständigt ambitionen att utveckla och effektivisera arbetet, men är samtidigt begränsad av vilket utrymme som finns kopplat till resurser och budget.

Givet nuvarande förutsättningar för myndigheten ges nedan några förslag på nya åtgärder som myndigheten ser kan bidra till att utveckla det brottsförebyggande arbetet.

### **4.1 Öka kunskapen om avsiktliga fel i arbetssökandes ärendeprocess**

Arbetsförmedlingen behöver utveckla kunskapen om när det i den arbetssökandes ärendeprocess kan uppstå avsiktliga felaktigheter. Idag skiljer sig kunskapen åt inom myndigheten om vilka åtgärder som behövs och vilka verktyg som finns. Nyttjandet av verktygen bör baseras på en riskbedömning av ärendet generellt eller specifikt, som till exempel tips från allmänheten. Exempel på verktyg kan vara att infinna sig

---

<sup>42</sup> 9 c § förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

för fysisk identifiering, vidimering av betyg och intyg eller besök på en arbetsplats. Myndighetens bedömning är att detta kan göras inom befintlig ekonomisk ram.

## **4.2 Förbättrade kontroller inför beslut om anställningsstöd**

Arbetsförmedlingen behöver förbättra och utveckla metoder för kontroll inför beslut om anställningsstöd för att säkerställa att både arbetsgivare och arbetssökande uppfyller villkoren och att det kan anses vara rimligt att en anställning faktiskt kommer att påbörjas. Exempel på utvecklade metoder är att ställa fler kontrollfrågor än vad som görs idag både till arbetsgivare och arbetssökande.

## **4.3 Förstärka antalet utredare och inspektörer**

Ett led i att arbeta förebyggande är att öka antalet kontrollbesök av arbetsgivare och leverantörer. Arbetsförmedlingen har därför äskat medel för att öka kontrollbesöken och därmed i högre grad kunna upptäcka och stoppa oseriösa aktörer.<sup>43</sup> Myndigheten har vidare stor förhoppning om att de förslag som anges i den statliga utredningen 2025:74 ska godkännas och träda i kraft.<sup>44</sup>

Arbetsförmedlingen har även äskat medel för att öka antalet utredare.<sup>45</sup> Ett ökat antal utredare gör det möjligt att utreda och hantera fler ärenden, både inför beslut och under pågående beslutsperiod. Det stärker även myndighetens förmåga att upptäcka nya modus och därmed kunna utveckla åtgärder för att förebygga och förhindra felaktiga utbetalningar.

# **5 Behov av att definiera Arbetsförmedlingens brottsförebyggande ansvar**

Arbetsförmedlingen anser att det inte finns behov av ett förtydligande av myndighetens brottsförebyggande ansvar med hänvisning till de bestämmelser som bland annat återfinns i myndighetens verksamhetsförordning, instruktion samt annan lagstiftning.<sup>46</sup>

---

<sup>43</sup> Arbetsförmedlingens budgetunderlaget 2026–2028, s.12, Dnr Af-2024/0096 0095.

<sup>44</sup> Betänkande av Utredningen om förbättrat informationsutbyte och en mer ändamålsenlig lagreglering för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

<sup>45</sup> Arbetsförmedlingens budgetunderlaget 2026–2028, s.12, Dnr Af-2024/0096 0095.

<sup>46</sup> 2, 9 a-d §§ förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, 5 § förordning (2022:811) med instruktion för Arbetsförmedlingen, lag (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar, 32 c § folkbokföringslag (1991:481) m fl.

## 6 Rättsliga hinder för att vidta brottsförebyggande åtgärder

Arbetsförmedlingen har föreslagit författningsändringar som kan förenkla för myndigheten att vidta brottsförebyggande åtgärder, bland annat hemställa om behovet att förtydliga lagstöd för Arbetsförmedlingens kontrollbesök (se avsnitt 3.1.1).

Arbetsförmedlingen har också begärt att den skyldighet kreditinstitut och försäkringsgivare har att lämna uppgifter till Arbetsförmedlingen ska utökas. Arbetsförmedlingen ser inte att någon av de i rapporten föreslagna åtgärderna erfordrar ytterligare författningsändringar.

Arbetsförmedlingen har i nuläget inga ytterligare förslag på nya författningsändringar kopplat till brottsförebyggande arbete.

## 7 Avslutande ord

Arbetsförmedlingen är en av flera myndigheter som har en viktig roll i samhället för att värna och upprätthålla den svenska välfärden. Myndigheten har därmed ett stort ansvar att aktivt arbeta förebyggande för att förhindra och motverka brott. I denna återrapportering har Arbetsförmedlingen redogjort för ett antal åtgärder som myndigheten bedömer är brottsförebyggande och som bidrar till att utveckla det brottsförebyggande arbetet. Redogörelsen är inte heltäckande, men ger en bra överblick över vad som pågår och planeras.

Uppdraget har vidare bidragit till att Arbetsförmedlingen har reflekterat över begreppet "brottsförebyggande" och vad det innebär för myndighetens verksamhet. Brottsförebyggande åtgärder i Arbetsförmedlingens verksamhet är i de flesta fall konkreta och som ger en direkt effekt på åtgärdens syfte exempelvis kontroller, uppföljning, kompetenshöjande insatser och automatiserade system. Arbetsförmedlingens grunduppdrag, att bidra till ökad sysselsättning, är en mer diffus brottsförebyggande åtgärd som är svårare för myndigheten att se effekt av men som har en betydande verkan för att förhindra att människor begår brott.<sup>47</sup>

Arbetsförmedlingen har därmed ett stort ansvar att bidra och utveckla det brottsförebyggande arbetet i Sverige, samtidigt som myndigheten har en utmaning att uppnå den ambitionsnivå som finns då utveckling och genomförande kostar pengar.

---

<sup>47</sup> En anställning är enligt forskning en brottsförebyggande åtgärd eftersom ett arbete bidrar till inkomst, struktur och att ingå i ett socialt sammanhang - därmed minskar risken för att begå brott.



